

ваним.

Зазначене вище дає нам змогу прийти до таких висновків та узагальнень. Правова допомога – це будь-який вид допомоги, що надається фахівцями у галузі права, що спрямована на забезпечення реалізації прав і свобод людини, особи, громадянина, захисту цих прав і свобод, їх відновлення у разі порушення. Поняття «правова допомога» та «юридична допомога» не є тотожними і співвідносяться між собою як загальне та часткове. «Правова допомога» є ширшим, а «юридична допомога» – вужчим поняттям. Поняття «правова допомога» у вітчизняному законодавстві набуває пріоритетного значення та викорінює категорію «юридична допомога», що походить з радянського періоду розвитку юридичної науки.

1. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06. 2011. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.

2. Чебаненко А. Правова допомога і правові послуги – «дві великі різниці». *Закон і Бізнес*. 2011. № 7. С. 28.

3. Конституційний Суд України: Рішення. Висновки. Київ: Юрінком Інтер, 2002. С. 210–212.

4. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.

5. Новий тлумачний словник української мови : у 3-х т. Уклад. В. Яременко, О. Сліпушко. Київ: Аконіт, 2007. Т 3. П-Я. 862 с.

6. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і доп.). Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел та ін. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.

7. Воробьев А.В. Теория адвокатуры. Москва: Грантъ, 2002. 496 с.

8. Титикало Р.С. Детермінація визначення «Правова та юридична допомога» в теорії адміністративного права. *Кримінальний юридичний вісник*. 2008. №1 (2). С. 292–296.

9. Про Національну поліцію: Закон України від 08.06.2017 № 2097-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.

10. Юшкевич Г. Надання правової допомоги як вид соціальних послуг. *Право і безпека*. 2012. № 1. С. 89–91.

Бессонова Дар'я Андріївна,
студентка магістратури
юридичного факультету

Науковий керівник – д.ю.н., професор Бостан С.К.
(Запорізький національний
технічний університет)

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТУРЕЧЧИНИ ТА УКРАЇНИ У БОРОТЬБІ З ТЕРОРИЗМОМ

В наш час тероризм став складовою частиною суспільних процесів, який суттєво загрожує не тільки національній, а й міжнародній безпеці. Поодинокі колись прояви тероризму сьогодні переросли у масове явище. Тероризм – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних

дій з метою досягнення злочинних цілей [3]. Частіше за все при підготовці та виконанні акту тероризму здійснюється: 1) розвідка об'єкта – місця події; 2) вибір способу проведення та призначення виконавців (відрізняються залежно від цілі); 3) психічна підготовка виконавців та ознайомлення їх з планом справи; 4) встановлення допоміжних сил для ліквідації виконавця з місця події (при необхідності); 5) проведення акції. В ході проведення терористичних операцій жертвами часто стають громадяни інших країн, що призводить до помітного зниження кількості туристів та виникнення паніки у людей.

Найбільші сучасні осередки – Сирія та Донбас, де спостерігається підвищений рівень терористичної активності таких угруповань як «Ісламська держава» та «ЛНР» і «ДНР». Оскільки це негативне явище розповсюджується на прилеглі території, цілком зрозумілою є тенденція зростання рівня терористичних актів на них. Про це говорить, зокрема, той факт, що суміжні з цими територіями такі країни, як Туреччина та Україна в 2017 році посіли відповідно дев'яте та сімнадцяте місця у світовому рейтингу тероризму [1]. З огляду на це, Кабінет Міністрів України та Уряд Турецької Республіки підписали угоду про співробітництво правоохоронних органів у боротьбі з тероризмом [2]. Спільність такого негативного явища, сусідство наших країн та туристична активність українців у бік Туреччини суттєво посилює необхідність активізації взаємодії правоохоронних органів Туреччини та України у боротьбі з тероризмом. На питаннях правового регулювання цієї взаємодії, як актуальної практичної та науково-дослідної задачі сьогодення, ми зупинимося більш докладно.

Усвідомлюючи зростаючу та серйозну загрозу тероризму для міжнародного миру та безпеки людства 02 квітня 2004 року було підписано спільний план дій між Кабінетом Міністрів України та Урядом Турецької Республіки з розширеного співробітництва [4]. Сторони зобов'язалися у подальшому посилювати свою співпрацю для запобігання, припинення та виявлення терористичних актів. Також результатом підписання цього документа є щорічні зустрічі Міністрів закордонних справ, розглядання досягнених результатів, обмін інформацією відповідно вирішення регіональних або двосторонніх проблем та пошук вдосконалення співпраці. У 2010 році Рада з розслідування фінансових злочинів Міністерства фінансів Турецької Республіки та Державний комітет фінансового моніторингу України підписали меморандум про співпрацю у сфері обміну фінансовою інформацією, пов'язаною з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму [5]. Документ підписано для допомоги виявленню осіб, які підозрюються або причетні до відмивання грошей шляхом тероризму.

Найбільш ймовірною загрозою терактів є в святкові дні. Згідно зі статистикою здійснення терактів як в Туреччині, так і в Україні більшість з них були вчинені в дні громадських святкування при великій кількості людей. Також найбільш поширеною умовою є місця скупчення натовпу, наприклад найпопулярніші туристичні місця. Основними причинами терактів у Туреччині є посилення турецько-курдського конфлікту, котрий розпочався в 1984 році, та операція Збройних сил Туреччини проти угруповання «Ісламсь-

ка держава». У зв'язку з цим у грудні 2017 року правоохоронні органи Туреччини посилили захист від терористичних атак і затримали більше 200 підозрюваних у підготовці терактів.

Згідно з чинним законодавством для боротьби з тероризмом компетентні органи України і Туреччини проводять активну співпрацю. Щорічно проводяться засідання з участю Міністрів закордонних справ, де відбувається обмін інформацією відповідно попередження терористичних актів. У серпні 2016 року 40 українських поліцейських повернулися на Батьківщину із Туреччини після закінчення тритижневого курсу по принципах роботи поліцейських під час громадських заходів. Навчання здійснювалося в рамках співпраці між Департаментом поліції Туреччини і поліції України. Головною метою обміну досвідом є розвиток і покращення співпраці у сфері безпеки між Туреччиною та Україною, а також внесок Туреччини в реформування поліції України.

Для покращення протидії тероризму в межах співробітництва правоохоронних органів Туреччини та України необхідно: 1) провести інформування населення щодо дій в умовах загрози або вчинення терористичного акту; 2) здійснити посилення контролю на кордонах країн, забезпечуючи неможливість ввозу зброї або боєприпасів нелегальним шляхом; 3) збільшити число зустрічей вповноважених осіб для обміну досвідом; 4) надати можливість правоохоронним органам обох сторін стажування за кордоном; 5) протидіяти пропаганді тероризму, створенню терористичних угруповань тощо; 6) залучати до співпраці інші країни для більш ефективного запобігання тероризму.

Таким чином співпраця правоохоронних органів України і Туреччини в боротьбі з тероризмом є дуже важливою для обох сторін. Це визначено збільшенням кількості терористичних актів за останні роки, які стали причиною необхідності підвищення якості роботи правоохоронних органів шляхом залучення до співробітництва інших країн. Ефективним результатом попередження тероризму є розширення поглядів на проблему та використання нового досвіду.

1. University of Maryland, Institute for Economics and Peace: Global Terrorism Index. 2017. URL: <http://visionofhumanity.org/app/uploads/2017/11/Global-Terrorism-Index-2017.pdf>.

2. Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Турецької Республіки про співпрацю правоохоронних органів від 28.07.2010 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/792_076

3. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 07.10.2010 р № 763-VII: станом на 23.02.2014 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/638-15>

4. Спільний план дій між Кабінетом Міністрів України і Урядом Турецької Республіки з розширеного співробітництва від 02.04.2004 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/792_039 (дата звернення: 02.12.2017).

5. Меморандум про взаєморозуміння між Державним комітетом фінансового моніторингу України та Радою з розслідування фінансових злочинів (MASAK) Міністерства фінансів Турецької Республіки щодо співробітництва у сфері обміну фінансовою інформацією, пов'язаною з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму від 05.04.2010 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/792_073